

ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΜΟΥΣΙΚΗ — ΘΕΑΤΡΟ — ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΚΑΛΑΙΤΕΧΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ — Έκδοσις ΜΟΥΣΙΚΗΣ & ΕΚΔΟΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ — ΑΘΗΝΑΙ, ΦΕΙΔΙΟΥ 3

Συντάσσεται από Ήθεροπή—Διμήτρη Π. ΚΩΤΣΙΡΙΑΝΗ—Έπι τής Έλης Σ. ΠΕΤΡΑΣ

ΕΤΟΣ Α΄

ΑΡΙΘ. 17

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ 2.500

1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1950

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

“ Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ..
ΕΥΧΕΤΑΙ
ΣΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΤΗΣ
ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΥ ΤΩΝ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΧΡΟΝΟ

1950

ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΟΦΥΪΑ ΕΡΧΕΤΑΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

‘Απόσπασμα από τὸ μυθιστόρημα ‘Ο νεαρός Μπετόβεν’ τοῦ FELIX HUCH

... Είναι μιά νύχτα τοῦ Δεκέμβρη. Στὸ γαλαζόμαυρο οὐρανὸ λάμπουν τ’ ἄστρα καὶ καθρεφτίζονται στὸ Ρήνο ποῦ κυλάει μεγαλόπρεπος καὶ ἥρεμος.

Ἡ Βόννη, ὁ παλιὸς τόπος διαμονῆς τῶν Ἀρχιεπισκόπων τῆς Κολωνίας, εἶναι βυθισμένη σ’ ἕνα βαθὺν ὕπνο. Ἡ σιερά τῶν σπιτιῶν τῆς Bonngasse ἀπλώνεται σκοτεινῆ. Μονάχα ἀπὸ τὸ παράθυρο τῆς σοφίτας μιά κατοικίας ποῦ βρίσκεται στὸ πίσω μέρος ἑνὸς σπιτιοῦ περνάει μιά χλωμὴ ἀχτίδα φωτός.

Ἐκεῖ μέσα βρίσκεται ξεπλωμένη μιά νέα μητέρα ποῦ περιμένει ν’ ἀποκτήσῃ ἕνα παιδάκι. Μικρὴ καὶ χαμηλὴ εἶναι ἡ κάμτη, γυμνοὶ οἱ σοβατισμένοι τοῖχοι. Τὸ θολὸ φῶς μιάς λάμπας τοῦ λαδιοῦ φωτίζει ἀδύνατα τὸ στενὸ χῶρο· ὁ ἀέρας εἶναι σχεδὸν ἀνυπόφορα θερμασμένος ἀπὸ μιά μικρὴ σιδερένια θερμάστρα ποῦ εἶναι πυρομένη καὶ κατακόκκινη.

Σὲ μιά πολυθρόνα κάθεται μιά γριὰ γυναικί. Κοιμάται, ἀποκαρωμένη ἀπὸ τὴ ζῆση, τοιαυτή μὴ ἀπὸ τὰ πολλὰ χρόνια καὶ τῆ γεμάτη κόπους ζωῆ τῆς. Ἡ νέα γυναικί, ποῦ ἡ γριὰ ἔχει ἀναλάβει τὴ φύλαξή τῆς, ἔχει βυθισθῆ σ’ ἄελαθρον ὕπνο, ἀποκοιμημένη ἀπὸ τοὺς πόνους. Στὸ ἀγαθὸ τῆς πρόσωπο, ποῦ ἡ δουλιὰ καὶ οἱ ἄνοιες ἔχουνε χοράξει μερικὲς πρόωρες ρυτίδες, ἔχει ἀνθίσει ἕνα χιμῶγελο. Ὀνειρεύεται...

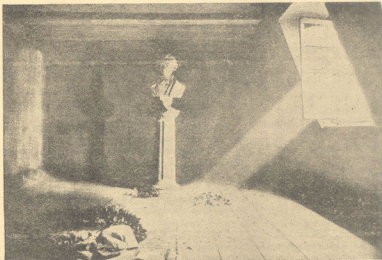
“Ἐλ·τ Μαγδαληνοὺλ·» ἀκούει νὰ τῆς λέει ὁ πατέρας, «θὰ σὲ πάρω μαζί μου! σήμερα θὰ ἔχουν κάτι ἐξαιρετικὸ στὸ παλάτι!» Πηδάματα ἀλλάζει ἀπὸ τῆ χαρὰ τῆς, ἀρπάζει τὸ χεῖρ τοῦ πατέρος τῆς καὶ ξεκινάει μὲ τὸ Νὰ τὸ παλάτι ποῦ στέκει ἐπιβλητικὸ στὰ πόδια τοῦ θεοδότηου Ehrenbreitstein. Μπαίνουν στὴν κουζίνα. Τὸ ἄριζι ποῦ μυρίζει! Στὰ κολοσιαία τζάκια, ποῦ εἶναι σκεπασμένα ἀπὸ πάνω μὲ χαλκὸ, δουλεύουν οἱ μάγειροι μέσα στὶς κάτσορες ποδιές τους. Ὁ ἀρχιμάγειρος πλησιάζει τὸν πατέρα τῆς μὲ σεβασμὸ καὶ τοῦ δίνει πληροφορίες. Ἐπειτα γιμίζει, μὲ μιάν ἀσημένια κουτάλι, ἕνα πιάτο μὲ σοῦπα. Ὁ πατέρας δοκιμάζει μὲ σοῦρὸ ἐξεταστικὸ πρόσωπο. «Νά, λιγοδίτωσέ μου! ἔλ·τ νὰ δοκιμώσης κι εὐ σὺ!» Τὸ ὕπερο ποῦ μυρίζει ἡ σοῦπα! «Μὴ βιάσασαι τόσο παιδάκι μου! Ἐτσι θὰ κάψῃς τὸ στομαχάκι σου!» Ἀλλὰ ἐκείνη καταπίνει κι ὄλο καταπίνει.

«Γιὰ κουτίτε τῶρ τὸ πιπίλι!» φωνάζει ὁ πατέρας καὶ οἱ μάγειροι ἀρχίζουν νὰ γελάω. «Ὡ θεῖ μου! πὼς κί εἰς μέσῃ στῆ κοιλίτω κ, ὄλο κί εἰς περισσώτερο! Βγάξει μιά δυνατὴ φωνή, καὶ ἔσπναι.

Ἡ γριὰ ἐπέβησε ἀπὸ τὴ θέση τῆς. Σηκώνεται μὲ δυσκοιλί, κοιτᾷε στὸ κρεβάτι, μουρμουρίζει μερικὰ κ·ουσιαστικὰ λόγια. Ἐπειτὰ βυθίζονται κι ὁ δούτος σὲ ὕπνο καὶ σ’ ὄνειρο.

Ἡ Μαγδαληνὴ στέκει ἐπάνω σ’ ἕνα ψήλωμα καὶ κοιτᾷε μακρὰ στουὺς ἀγρούς. Ἡ ματιὰ τῆς ψάχνει στὴν ἄλλην ὄχθη τοῦ Ρήνου τὴν παλιά γέφυρα, ποῦ εἶναι πάνω ἀπὸ τὸ Μόζελ, προχωρεῖ ἄκόμα ἐπάνω στὸν ἐξοχικὸ ἔρσο, ὡς ἐκεῖ ποῦ τὸν κρέβει ἀπὸ τὸ μάτι ἕνα γύρισμα τοῦ Ρήνου. Ἡ μητέρα τῆς στέκει πλάι τῆς. Εἶναι ντυμένη σὰ χήρα. Τὰ βαθυλωτὰ μάτια τῆς λάμπουν σκοτεινὰ μέσα στὸ ρυτιδωμένον τῆς πρόσωπο. «Παιδί μου, πάλι τὸν ψάχνεις, ἐκείνον ἀπὸ τὴν Βόννη; Ἄσ’ τον αὐτόνε! Δὲ βῆχετε καλὸ τέλος!»

«Μάννα, ποῦ ἦσουνα τῆ νύχτα;» «Στὴ σκάλα

Τὸ δωμάτιο ποῦ γεννήθηκε ὁ Μπετόβεν στὴ Βόννη (16 Δεκεμβρίου 1770)

της έκκλησιδας, όπως κάθε νύχτα. Μόνο από κει μπορούμε να βρούμε τη σωτηρία μας! Άσε τον αυτόν από τη Βόννη, τόν θυματο τραγουδιστή!»

«Εκείνη τη στιγμή αντίχει ένα όραμα τραγουδι με συνοδεία από zither. Ή μητέρα εξαφανίστηκε, αυτός στέκει μπροστά της πέφτει μέσα στην άγκαλιά του. «Jean!» φωνάζει, «Jean!» Έξερπνησε. «Jean! έδω έτσι; Άλλά τό έρευνητικό της βλέμμα βρίσκει μόνο τη γριά γυναίκα που κοιμάται.

Και πάλι τή χτυπάει ο πόνος, σά να είχε κερδίσει νέες δυνάμεις όση ώρα αούτη κοιμάταν. Μιά βουβή πάλη άρχίζει. Ο Ιδρωτας σχηματίζει στο μέτωπό της διάφανε σταγόνες, τά χέρι τής σφίγγονται σέ γροθίες, πιέζει τά δόντια της δυνατά Μονάχα να μη φωνάζη! Νά μην έυνησή τη γριά γυναίκα ναοίτερ' άπ' ότι χρειάζεται! Κι' ένός νέου άνοιξι πόνοι περνούν όλο της τό κορμί, χμογελάει από την Ικανοποίηση ώς καρποβώνει να μη φωνάζη.

Άχι! άν ήταν τώρα στο πλάι της! Και τό χαμόγελο εξαφανίζεται, μία έκφραση πιερίας άπλώνεται στο χείλι της. Ή όπερ, πού θα τριγυροδοσε άπόψε, έχει τελειώσει από πολλή ώρα, Σίγουρα κάθεται με τίποτα συντροφους του και πίνει κρασί σπαταλώνοντας τά χρήματ, πού τάχει τόσο άνάγκη στο μικρό της νοικοκυριό. «Ω, πώς ίχει άλλάξει μέσα στόν ένν χρόνο πού πέρασε από τη γέννηση του πού άρώτη της γιοιού! Πόσο καλός ήτανε τότε άκόμη, πόσο έφρόνιζε γι' αούτη! Τι λίγο πού βγαίνει από τό σπίτι και πούσ ότουχι-σμός ήτανε όταν γεννήθηκε ο μικρός Λουδοβίκος και πόσο άπελπιμένος πάλι όταν πέθανε τό παιδι μέσα σέ λίγες μέρες. Και σήμερα; τή άγαπεί άραγε καθόλο; Όλο και περισσότερο έθέρυει τή δόνημη πού είχε έπάνω του τό κρασί, κι' όσο πγγιναι μικραίνει ή δύναμη πού τής έμενε έπάνω στην καρδιά του. Άλλοιώς δέ θα καθότανε στο κρεβάτι της, δέ θα κρατούσε τό χέρι της στο δικό του; Τι δόστηχη και έγκαταλελειμένη πού είναι! Τά μάτια της γεμίζουν δάκρυα. Όχι όμοι! Δέν πρέπει να κλαίη, ίσως θα μπορούσε να βλάψη τό παιδι, να τό κάνει μελαγχολικό γιά όλη του τη ζωή! Τό παιδι της πού τ' άγαπάει κι' όλας με όλο τό πάθος μιάς μητέρας πού είναι μονάχη και χωρίς χαρά. «Ω! άς ήτανε πάλι άγόρι! Αούτη τή φορά δέ θα τής τό ξαναπαρή πάλι ο Θεός! Δέ μπορεί να είναι τόσο σκληρός ο Πανάγαθος!»

Άχ, αυτός ο πόνος ίζόρα κοντεύει πιά, τό νιώθει καλά, και πρέπει να έυνησή τή μογή. Σέ λίγο γεμί τό στενό όδρο, τό γερό παρπνομένο κλάμα μιάς μικρής φωνής.

«Άγόρι είναι, Madame von Beethoven!» φωνάζει ή γριά και τής δίνει τη μικρή ύπαρξη. Ή κυρία Μαγδαληνή τό κυτάζει πολλή ώρα. Τά αγαθά της, άπαλά μάτια γεμίζουν δάκρυα. «Σ' εύχαριστώ, Θεέ μου!» ψιθυρίζει σιγά. Σέ λίγη ώρα τό πίσω σπίτι της Bonngasse είναι όπως και τά γειτονικά του, όλότελα σκοτεινό.

Στό μεταξύ τ' άστέριχα περπατήσαν. Τά μεσάνυχτα πέρασαν έδω και πολλή ώρα. Ψηλά στόν ουράνο στέκει ο Δίας, ο πιο λαμπρός άπ' όλους τούς πλανήτες και χόνει ένν πλούσιο ουράνο φός κάτω στη μικρή πολιτεία στο Ρήνο, άπάνω στο μικρό σκοτεινό σπίτι με

τη σοφία. Οι άχτίδες του γλυστρούν μέσα από τό παράθυρο. Ηούαζόνου έπάνω στο λίκνο και ύφαινον μία γλυκειάν άνταόγια γόρρα από τό παιδι πού κοιμάται ήρεμα και βαθεία, βαδίζοντας προς τό μέλλον. Οι καμπάνες σήμανε τή ώρα με τρεις χτύπους. Στην κεντρική πλατεία άνοιγει ή πόρτα μιάς μικρής ταβέρνας και βγαίνουν μερικοί καθυστερημένοι μεθόστακες πού γεμίζουν γιά λίγη ώρα τή ησυχία χιονισμένης πλατείας με φωνές και γέλια όσωπο αποφασίζου έπιτέλους ν' άποχαιρετισθουν και να πάρη ο καθένας τό δρόμο γιά τό σπίτι του. «Ένας άπ' αούτους τραβεί προς τή κατεύθυνση της γειτονικής Bonngasse. Πρέπει να βρίσκεται σ' έξαιρετικό κέφι γιατί διεξάγει ένα μακρό διάλογο με τόν ίδιο τόν έαυτό του, πού διακόπτεται συχνά από ένα πλούσιο γέλιο και πού καταλήγει στο να προκαλέση τόν έαυτό του να δείξη τόν ύταλό τι άξίζει αούτος. Δέν περμένει να τού τό ξαναπαρή ή ώρα του φωνή γεμίζου τόν έρμηκό δρόμο με μία λαμπρή Ιταλική όρια.

«Άν μπορής, παλιοϊταλιάνε, τραγοόδα και σό έτοι! Άν μπορής τραγοόδα σάν τό φτωχό γερμανό τενόρο τόν Μπετόβην! Έμπρός λοιπόν! σ' άκούω!» Και ξεσπάει σ' ένα ειρωνικό γέλιο! Δέν έχεις όρεξη! Καλά, τότε έλλη φορά! τώρα έφτασα στο σπίτι μου.»

Άνοιγει τη μεγάλη βαρειά πόρτα και περμένει από τήν εισοδο στην αούλη, άνοιγει τήν πόρτα τού πίσω σπιτιού και άνεβαίνει τις δυό σκάλες, μπαίνει στο ύπνοδομάτιο και άνάβει τη λάμπα. Άμέσως πέφτει ή ματιά του έπάνω στην κούνια, έπάνω στο άδρυπνα λαμπερά μάτια της γυναίκα του.

«Λένα!» φωνάζει, «Λένα! Και να μην είμαι κοντά σου!» Ή ψηλή του κορμιοστασία τσακίζει και γέρνει, «Ω! Λένα! σωχούσε με!» Όλοδύνατος πέφτει γονατιστός μπροστά στο κρεβάτι και κρύβει τό πρόσωπό του μέσα στο σκεπάσματα.

«Jean!» λέει ή γυναίκα έπειτα σωπαίνει. Τό χέρι της χαιδέει έλαφρά τά μαλλιά του.

«Λένα!» φωνάζει μ' άναφιλητά, «καλή μου, άγία μου!»

«Jean, άγαπημένο μου Jean!» άπαντάει εκείνη άπαλά. «Ηούχασε, Jean! Όλα πέρασαν πιά! Σ' άγαπώ και μ' άγαπάς άκόμη λιγάκι και σό, δέν είναι άλλθεια;»

«Σέ λατρεύω!» φωνάζει ο άντρας και σκεπάει τό χέρια της, τά γυμνά της μπράτσα, και τό λαϊμό της με φιλιά.

«Jean!» τού λέει άπαλά σταματώντας τον, «κούταξε τό παιδι σου! είναι άγέρι!»

Ο Johann von Beethoven σηκώνεται και προχωρεί μπροστά στην κούνια τού νεογέννητου. Έχει έυνησή τά μεγάλα του σκοτεινά μάτια άναβέλουν σοβαρά προς τόν πατέρα. Αούτος κυτάζει γιά άρκετη ώρα τό παιδι με στυλά μάτια έπειτα γονατίζει πάλι μπροστά στο κρεβάτι της μητέρας.

«Δέν έχεις τίποτε να πής;» ψιθυρίζει εκείνη.

«Λένα! Σου όρκίζομαι στο παιδι μας: Όθλω να γίνω καλύτερος! Όθλω να είμαι πάντα καλός μαζί σου! ποτέ πιά δέ θέλω να έχη τό δικαίωμα να κάνει παρπνονα γιά μένα! Ποτέ πιά δέ θα ξαναφέρω στο χείλι μου ούτε και μία στάλα κρασί!» Και συγκινη-

ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΟΦΥΪΑ ΕΡΧΕΤΑΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

μένος από τη μεγαλοφυγία του, ξεσπάει και πάλι σε κλάματα.

«Αχ, Jean! Ποιός σου γρηθεί τέτοιο πράγμα!»

«Τό γρηθρεύω γω! Και θά βής πώς αυτήν τη φορά θα κρατήσει τό λόγο μου!»

«Όχι, Jean! Δέν είναι καθόλου ανάγκη! Φθάνει νά γίνης όπως ήσουν εδώ κ' ένα χρόνο και τότε όλα θά πινε καλά! Τότε θά είμαστε ευτυχισμένοι!» Κλείνει τό μάτι τ'ης από άνοιτα.

«Στό ύπόσχομαι, Λένα! Στό ύπόσχομαι μέ τόν πό λερόν όρκο! Θά είσαι εύχαριστημένη μέ μένα κ' ετυχισημένη μέ τό παιδί σου!» Ένα χαμόγελο εδοξαιμονίας φωτίζει τό πρόσωπό της. «Σ', εύχαριστώ, Jean! Και τώρα άγαπημέ μου άς κοιμηθούμε!»

Ό άντρας φιλεί τό μέτωπό της. Έπειτα πηγαίνει άλλη μια φορά στήν κούνια. Τό παιδί είναι ακόμη ζώντιο και τό βλέματό του, σοβαρό, άκουμπάει σταθερά επάνω στόν πατέρα. Ατότός μέ ένα κάπως δυσάρεστο συναίσθημα άπομακρόνεται από κοντά του. «Καλή νύχτα, Λένα! Θά ξαπλώσω κάτω, στόν καναπέ. Καλή νύχτα, άγαπημένη, καλή μου!»

Η μητέρα δέν μπορεί νά βρη ύπνο γιά πολλήν ώρα ακόμη. Είναι τόσο μεγάλη ή εύτυχία! σήμερα άόχτησε πάλι παιδί και άντρα. Θεέ μου! άναπέει ακόμη τό μικρό; Ένας ξαφνικός φόβος τ'ης σφίγγει τήν καρδιά. Ψάχνει φηληγητά τήν κούνια, τό μικρό σκέπασμα. Μιά θερμή, σχεδόν άνεπαίσθητη άνάσα γγίζει έλαφρά τό χέρι της. Άναπνέοντας μέ άνακούφιση ξαπλώνεται πάλι πίσω τώσα βυθίζεται κ' ατότ' σ' έναν εθεργητικόν ύπνο.

Και τ' άστέρια χλωμιάζουν στόν ούρανό· μονάχα ό Διας δόξαλαπρος, πολεμιά ακόμη μέ τό φως τ'ης ήμέρας πού δσο πάει γίνεται δυνατώτορο. Στό τέλος σβύνει κ' ατότός. Κατακόκκινος ό ήλιος άνεβαίνει άπάνω από τίς χιονισμένες στέγες. Βαθός γαλάζιος είναι ό θόλος τ' ούρανοθ. Ός πέρα μακριά λαμποκοπάει γιορταστικά ή χώρα στό λευκό τ'ης μανθόα: τά χρώματα και τό φως, μεσ' από έκατομύρια κρυστάλλους, γερμίζουν θριαμβευτικά όλη τήν άτμόσφαιρα μέ μία πτανεία συγχορδία.

Η Bonngasse ακόμη είναι ήρεμη κ' ήρημη. Δέξ, δσο παιδιά χυμούν άπ' τή γωνία, πετάνε τό ένα σ' άλλο μπάλλεις από χιόνι, σπράχνονται άναμεταξύ τους μέσα στήν λευκή άνταίγεια, κοντεύουν νά ρίξουν κάτω τόν γέρο κύριο πού βγαίνει στό δρόμο από τό μικρό του σπίτι. Είν' έτοιμος νά τά μαλώση άλλα τά λόγια σβόνουν στά χείλη του· νοιώθει τή θροαία από τήν πηγή τ'ης ζωής. Κι' ώς πού καλά καλά νά τά βή, χάθη-καν κ' όλας μέσα στή λευκότητά του χιονιοθ και τά δσο τους.

«Νιάτα χρυσά» μουρμουρίζει μονάχος του ό αυλικός άρχιμουσικός van Beethoven. Έπειτα τυλιγεται πού σφιχτά στό φωτεινό κόκκινο έπάνωφόρι του και προχωρεί μέ άργά βήματα, επάνω στό χιόνι πού τρίζει, πρós τήν κατοικία του γιοιου του.

Στήν πόρτα του πρώτου πατώματος χτυπάει μέ τέσσερα χτυπήματα, πού τά τρία πρώτα άπ' αυτά, έχοντας τήν ίδια ένταση, χρησιμοποιούν σάν άρση στό τελευταίο πού είναι δυνατώτερα τονισμένο. Καμιά άπάντηση. Ξαναχτυπάει, ατότην τήν φορά πιύ lento,

άλλά πιύ forte και μέ ένα άποφασιστικό crescendo ώς τό τελευταίο χτύπημα. Όλα σιωπούν. Τότε άνοίγει τό δωμάτιο. Ένα δυνατό ροχαλιτό άντηγει από τό σοφά. Ό γέρος πληράζει και παρατηρεί, κουνώντας τό κεφάλι, τό δμορφο, κάπως κομμένο πρόσωπο του άντρα πού κοιμάται. Έπειτα άνεβαίνει τή σκάλα πρós τό άπάνω πάτωμα. Σταματάει μπροστά σέ μία χαμηλή πόρτα λίγο λαχανισμένους μέ καρδιοχτύπι, κ' έπαναλαμβάνει τά τέσσερα έπιταχτικά του χτυπήματα.

«Περάστε, άγαπημένε πατέρα!» λέει από μέσα μία γλυκειά φωνή. Ό αυλικός άρχιμουσικός μπαίνει στήν κάμαρα. Τά μάτια του, πού είναι θαμπωμένα από τό χιόνι, άνεβίζουν μέσα στό σκοτάδι· ένας άποπνικτικός άέρας του ήρχεται στό πρόσωπο και πού παίρνε σχεδόν τήν άνάσα.

«Λοιπόν, υφοδλα μου; Τι γίνεσαι; γιά πός;» ρωτάει και προχωρεί φάχνοντας, σιγά σιγά.

«Πώς καλά, πατέρα! Κυττάξτε στήν κούνια! Είναι άγόρι!»

«Μαγβαληνή!» Η φωνή του τρέμει. «Πούδα τό! γιά νά τό δώ!» Ψαχτά σπράχνει τά παρβυροφύλλα πρós τά έξω, τό φως τ'ης ήμέρας πλημμυρίζει τό δωμάτιο.

«Μαγβαληνή! Τι εύτυχία! Σ' εύχαριστώ, άγαπημένη μου κόρη!»

Ό γέρο κύριος σκύβει μέ ήπποσιμό μπροστά στή χλωμή νέα μητέρα και τ'ης φιλεί τό χέρι. Χαμογελάει εύτυχισημένη.

«Και τώρα άς δοιμε τό κύριο πρόσωπο! Νά! Όστε ατό είναι τό μουτράκι σου!» τά ζωηρά καστανατά του μάτια άστράφτουν, καθώς σκύβει επάνω από τήν κούνια. Τό έγγονάκι του κοιμάται βαθεία, έχοντας σφιγμένες τίς μικρές του γραθίες στούς κροτάφους του.

Γιά πολλήν ώρα στέκει ό γέρος άκίνητος. «Μαγβαληνή!» λέει έπιτέλους σιγά, ατό είναι ένα δωρο του 'Υψίστου! Κι' έτσι ό Θεός άκούσε τήν προσευχή μου. Ένα άγόρι! Ένας διάδοχος! Κι' ένας άληθινός Beethoven! Τι στρογγυλό πού είναι τό μέτωπό του! Νά βής πού τό μικρός θά γίνη μία μέρα μουσικός!»

«Θά είμ' εύχαριστημένη άν γίνη ένας τίμιος άνθρωπος» απαντάει ή μάνα· τό χαμόγελό της σβύνει άργά.

«Κι' όλα π'ησαν καλά;» ρωτάει ό γέρος.

«Καλά, άγαπημένο μου πατέρα, σάς εύχαριστώ.»

«Πώς θέλετε νά τό βαφτίσετε;»

«Πάλι μέ τ' ενομιά σας, πατέρα, άν θέλετε νά γίνετε νουός.»

«Και βέβαια θέλω!» Φιλεί τ'ης νύφης του άλλη μία φορά τό χέρι.

«Τώρα όμως, γιά σου! Εύχομαι νάστε κ' ό δισό καλά! τό άπόγεμα θά ξαναπαράσω.» Και κλονάται μιάν έπίσημη ύπόκλιση έγύρισε πρós τήν πόρτα.

Ό αυλικός άρχιμουσικός μπαίνει στό εύχάριστα θερμασμένο δωμάτιο του. Τό δρωμα καλόσ καπνοθ είναι ακόμη διάχυτο στόν άέρα. Τό άναπέει μέ εύχαρίστηση. Θυμάται πός δέν είχε τελειώσει πρωτώτερα τήν πίπα του και τήν άνάβει ξανά. Άπό τήν πλατεία άκούγεται μουντός ό χτύπος τόσ ρολογιοθ.

Έχει ακόμη λίγη ώρα ώς τή δοκιμή γιά τή λει-

τουργία των Χριστουγέννων! Σπράχνει μία πολυθρόνα κοντά στο παράθυρο και κάθεται μ' ένα στεναγμόν άνακουφίσεως. "Όλα είναι ήρεμα στο σπίτι. "Έτσι κάθεται για λίγη ώρα, βυθισμένος σ' σκέψεις και καπνίζοντας. "Έπειτα σηκώνεται πάλι, κρεμάει την πίπα του στη θέση της και παίρνει ένα πέτινο χαρτοφύλακα από το γραφείο του. Κρύνει το γενναιογκό δέντρο της οικογένειας του. Μιά ρομαλιά δρυς, ζωγραφισμένη από καλόν τεχνίτη, είναι σκεπασμένη δλόκληρη από μικρές πινακίδες που έχουν τα όνόματα τών μελών της οικογένειας. "Ο γέρος βουτάει την πένα, που είναι από φτερό κόκκινου, και γράφει με σταθερό και βαρύ χέρι επάνω σε μίαν άδεια μικρή πινακίδα: Ludovicus. Μ' εύλάβεια παρακολουθεί πώς στεγνώνει το μελάνι σιγά σιγά, άναπνέει μ' ένα βαθόν άναστεναγμό όταν έσβυσε και τό τελευταίο μικρό ύπόλειμμα από την ύγρη γυαλάδα. Σταυρώνει τά χέρια. «Μεγαλόδομος Θεός! μοιλολογεί σιγά, εμάς έχάρισε και πάλι τό διάδογό μας. "Άφρησέ τον νά ζήση και κάμε τον καλλίτερο από τόν πατέρα του!»

"Άργά βαδίζει τό βλέμμα του από τή μία πινακίδα στην άλλη. Παλιές εικόνες παρουσιάζονται μπροστά του. Οι πρόγονοι τους ήσαν Φλαμανδοί χωριάτες και γόνιμο τό γένος τών Μπετόβεν σάν τή βραεία μητρική τους γή. "Ένας κλάδος της οικογένειας είχε τραβήξει στην "Αμβέρσα. Στη Rue Neuve στέκει ένα μικρό σπίτι επάνω από την πόρτα του ύπάρχει ή περίφραξη επιγραφή «Sphaera Mundus»,—μά βέβαια ή "Υβρίδιος»—άλλά στο έσωτερικό του κρύβει φτώχεια και δυστυχία. Γιατί ή ραφική δέ μπορεί νά θρήψει δώδεκα παιδιά. "Ο πατέρας κάθεται στό χαμηλό τραπέζι της δουλιάς· ή κλωστή κι' ή βελόνα δέν ταιριάζουσι και πολύ μέ τις χοντρές του ις γροθιές. "Άλλά μπορούσε νά χτυπάνε μία χαρά, γιατί ο γέρος είναι δέξυθος σάν δλους τούς Beethoven, και, όσο είναι μεγαλύτερη ή άνεχία, τόσο συχνότερα της δοκιμάζουσι τά μικρά. "Όταν όμως μία φορά, για μία παραμικρή αίτία, έβρισε ο γέρος τό μεγάλο του γυιό, που ήτανε κι' όλας δεκαετώ χρονών και κέρδιζε τό ψωμί του σά χωρωδός, τότε ο γυιός άφήνει τό πατρικό σπίτι· ποτέ του δέν τό ξανάιδε.

"Η Maria Josepha Poll από τή Βόννη! Τι εύτυχισμένες εποχές ήταν εκείνες, όταν ήρθε σάν πρωτόβγαλτος τραγουδιστής στη λαμπερή Αόλη του Clemens August' όταν έρωτεύτηκε άμέσως τή Josepha του και την πήρε γυναικά του. Φτωχή Josepha! Μακάρι νά είχε πθάνει! Θά ήσανε καλύτερα γι' αυτήν παρά νά σέρνη τή ζωή της με άρρωστο μυαλό και χωρισμένη από τόν άντρα της, κλεισμένη στό μοναστήρι της Κολωνίας.

Κι' εκεί—τά όνόματα τών τριών παιδιών του. Πλάϊ σέ δυό άπ' αυτά στέκει ένας σταυρός. "Ένας βαθός άναστεναγμός φουσκώνει τό στήθος του. Johannes! ο μόνος που έμεινε στη ζωή, όλη του ή έλπίδα· αυτός που είχε κληρονομήσει την άραία του φωνή, όχι όμως, δυστυχώς και τό χαρακτήρα του. "Άστατος, επιπόλαιος, δοϋλος του κρασιού, του είχε προξενήσει έννοιες μονάχα και πίκρες. Κι' έπειτα αυτός ο γάμος! Φτωχή Μαγδαληνή! "Έχει την άγαθότερη κι' άγνότερη καρδιά και είναι γεμάτη άφοσίωση για τόν άντρα της. Δέν είναι όμως ή γυναίκα που θά μπορούσε νά τόν συγκρατή. Τόν έχει σά θεό της και συχνά ξαναλέει

πώς ο άντρας της θά μπορούσε νά είχε παντρευτή ένα πλουσιώτερο κορίτσι κι' από καλύτερο σπίτι.

«Φτωχή Λένα!» ψιθυρίζει ο γέρος, «και για σένα θά ήσανε προτιμώτερο άν δέν τόν είχες ποτέ σου γνωρίσει!»

Σηκώνεται γρήγορα, βάζει τό χαρτοφύλακα πάλι στη θέση του και παίρνει από ένα μουσικό συρτάρι του γραφείου του μία μικρούτακη κασσίνα από μαροκινό δέρμα. "Έκει μέσα βρίσκεται ένα άράο σμαραγδένιο δαχτυλίδι, δώρο του πεθαμένου πρίγκηπα εκλέκτορα σ' αυτόν, όταν είχανε κλείσει εικοσιπέντε χρόνια του τραγουδούσε στο παλάτι. «Σήμερα, έπειτ' από τή βάπτιση, θα τής τό φορέσω στο χέρι» μονολογεί. «"Έτσι κι' έτσι ο Jean δέ θα τής χαρίσει τίποτε. Θά προτιμούσε ίσως χρήματα ή καίμμενοϋλα. "Όχι όμως, σήμερα δχι! Τίποτα δέν πρέπει νά τής θυμίσω σήμερα τή φτώχεια της.»

"Ο χτύπος του ρολογιού τότε βγάδι από τις σκέψεις του. Πρέπει νά φύγη άμέσως για τή δοκιμή του! "Ε' άργηση για πρώτη φορά έπειτ' από τριάντα όχτώ χρόνια που ύπηρετεί στην Βόννη. Βιαστικά βάζει τό δαχτυλίδι πάλι στη θέση του, κλείνει τό γραφείο, τυλιγεται στο κόκκινο πανοφόρι του, παίρνει την παρτιτούρα από τό clevechord και ξεκινάει για την έκκλησία του παλατιού.

"Έπάνω, μπροστά από τό έκκλησιαστικό όργανο, οι μουσικοί είναι κι' όλας μαζεμένοι· μιλάει σέ χαμηλό τόνο για νά μην ένοχλοϋνε τό γέρο όργανίστα van den Eeden, συμπαιρτώνη και φίλο του μάστρου του, που κουράστηκε νά περιμένη κι' έχει άποκοιμηθή μέ τό κεφάλι άκουμπισμένο επάνω στο "Όργανο. "Η κίνηση που γίνηκε από την εισοδο του Beethoven τόν έζυττισε, γνέφει στο φίλο του και τόν κυττάζει έρωτηματικά. «Μπορείς νά μέ συχαρηής!» του λέει φλαμανδικά ο άρχιμουσικός· «ένα άγόρι! Ένα θαυμάσιο παιδί!»

"Έπειτα άνεβαίνει στη θέση του και σηκώνει τό χέρι. Μιά έπιβλητική συγχωρσία του "Όργάνου δονεί δλόκληρο τό χώρο της έκκλησίας κ' ή χωρωδία άρχίζει χαριόμουνα και πανηγυρικά:

"Αναγαλλιάστε, ω άνθρωποι, και γιορτάστε!

Γιατί γεννήθηκε ο Χριστός ο Αυρωτής!

Μεταφραστής: ΑΝΤΙΟΧΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΣ